

UZASADNIENIE

Przedmiot i przebieg postępowania

1. Pozwem z dnia 14 października 2020 roku (data stempla pocztowego) powód R. S. wniósł o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 10 727 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 15 stycznia 2019 r. oraz kosztów procesu. Powód wskazał, że 14 stycznia 2019 r. doszło do zalania jego mieszkania na skutek pęknięcia grzejnika CO. Szkoda została zgłoszona do ubezpieczyciela, który wycenił szkodę na kwotę 11 358 zł, którą następnie wypłacił powodowi. Dochodzona kwota stanowi różnicę pomiędzy wysokością szkody obliczoną jako suma wskazana w kosztorysie przedwykonawczym wraz z kosztem jego opracowania (20 240,99 zł) a wysokością dotychczas wypłaconego powodowi odszkodowania. (pозew, k. 2-3).
2. W sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 30 grudnia 2020 r. (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany zakwestionował wysokość roszczenia wskazując, iż odszkodowanie zostało wypłacone na podstawie § 16 Ogólnych Warunków Umownych (OWU), z uwzględnieniem przeciętnych, regionalnych robót remontowo – budowlanych oraz rozmiaru szkód opisanych w protokole sporządzonym na miejscu zdarzenia w oparciu o ekspercki system do kosztorysowania robót i obiektów budowlanych S. (...) oraz po przeanalizowaniu kosztorysu przedwykonawczego załączonego przez powoda. W ocenie pozwanego dopłata do odszkodowania nie była powodowi należna. (sprzeciw, k. 32-v.).
3. Pismem z dnia 18 listopada 2022 r. powód rozszerzył powództwo wnosząc o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 24 155,96 zł wraz z kosztami procesu, podtrzymując jednocześnie pozostałe żądania wyrażone w pozwie (rozszerzenie powództwa, k. 189-v.).
4. W piśmie z dnia 16 grudnia 2022 r. odnosząc się do rozszerzenia powództwa, pozwany podtrzymał swoje stanowisko w sprawie (pismo pozwanego, k. 223)
5. W piśmie z dnia 25 listopada 2022 r. pełnomocnik powoda oświadczył, że cofa powództwo co do kwoty 11 358 zł i zrzeka się roszczenia w tym zakresie. Z powodu niezamieszczenia w tym piśmie oświadczenia o nadaniu odpisu pisma pełnomocnikowi drugiej strony pismo zostało zwrócone zarządzeniem z dnia 8 grudnia 2022 r. (k. 220). Pełnomocnik nie odebrał zarządzenia wysłanego za pośrednictwem portalu informacyjnego (k. 228), w związku z czym należało uznać je za doręczone z upływem 14 dni od dnia umieszczenia pisma w portalu (3 stycznia 2023 r.). W terminie tygodniowym od tego dnia pełnomocnik nie wniósł pisma ponownie w trybie art. 130^{1a} k.p.c. (pismo powoda, k. 220)
6. Na rozprawie w dniu 16 stycznia 2023 r. pełnomocnik powoda cofnął powództwo co do kwoty 11 358 zł oraz wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 12 797,96 zł, tak jak w zwróconym piśmie z dnia 25 listopada 2022 r. (protokół z rozprawy, k. 231).

Ustalenia faktyczne

7. W dniu 12 stycznia 2019 roku miało miejsce zdarzenie polegające na samoistnym pęknięciu grzejnika centralnego ogrzewania w mieszkaniu należącym do R. S., w wyniku czego doszło do wycieku wody oraz zalania mieszkania. W trakcie awarii R. S. nie był obecny w mieszkaniu. Poszkodowany posiadał wówczas zawartą dobrowolną polisę ubezpieczeniową (...) w towarzystwie (...) S.A. z siedzibą w W., której przedmiotem był lokal nr (...) położony w budynku przy ul. (...) w W.. Zakres ubezpieczenia nieruchomości tj. mieszkania wraz ze stałymi elementami został zawarty w wariantcie od wszystkich ryzyk (w tym od zdarzeń losowych: zalania i powodzi). Szkoda została zgłoszona w dniu 14 stycznia 2019 roku. W związku z ww. zdarzeniem pozwany przeprowadził postępowanie likwidacyjne, które zostało zarejestrowane pod numerem (...).

(polisa, k. 5-6; podsumowanie zgłoszenia szkody – akta szkody na płycie, k. 35; OWU, k. 192-205v.)

8. Ubezpieczyciel zlecił sporządzenie kalkulacji kosztorysu remontowo – budowlanego rzeczoznawcy H. K. w oparciu o system ekspercki S. (...) i na tej podstawie w dniu 6 lutego 2019 r. przyznał poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 7 765,83 zł.

(kosztorys remontowo – budowlany – akta szkody na płycie, k. 35, pismo (...) z 06.02.2019 r., k. 7-v.)

9. R. S. zlecił wykonanie kosztorysu przedwykonawczego prac po zalaniu lokalu. W dniu 13 marca 2020 r. wykonawca P. B. (...) wyliczył wartość dokonanych robót na kwotę 20 240,99 zł netto. Za sporządzenie kosztorysu naliczył kwotę 1 845 zł brutto.

(kosztorys przedwykonawczy, k. 11, faktura VAT, k. 12)

10. Pismem z dnia 22 lipca 2020 r. R. S., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wezwał (...) S.A. w terminie do dnia 10 sierpnia 2020 r. do zapłaty kwoty 12 475,16 zł tytułem likwidacji szkody powstałej na skutek zalania jego lokalu położonego przy ul. (...) w W.. W wezwaniu powoływał się na sporządzony kosztorys powykonawczy z dnia 13 marca 2020 r.

(przedsądowe wezwanie do zapłaty, k. 13-v.)

11. Ubezpieczyciel zweryfikował dane zawarte w kosztorysie nadesłanym mu przez poszkodowanego na podstawie protokołu oględzin i zdecydował się wypłacić na jego rzecz dodatkowo kwotę 3 592,17 zł. Łącznie wypłacił na rzecz R. S. kwotę 11 358 zł.

(pisma (...) z 18.08.2020 r., k. 8)

12. Pismem z dnia 20 sierpnia 2020 r. R. S., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika ponowił wezwanie kierowane (...) S.A., w którym żądał zapłaty w terminie do dnia 10 września 2020 r. kwoty 10 727,99 zł tytułem likwidacji szkody. W wezwaniu ponownie powoływał się na sporządzony kosztorys powykonawczy z dnia 13 marca 2020 r.

(przedsądowe wezwanie do zapłaty, k. 14-v.)

13. W odpowiedzi pismem z dnia 18 września 2020 r. (...) S.A. podtrzymał swoje stanowisko w sprawie co do wysokości wypłaconego odszkodowania. Wskazał, że w trakcie likwidacji szkody rozpatrzył dodatkowe roszczenie poszkodowanego, które zostało poparte kosztorysem przedwykonawczym prac po zalaniu bez rachunków i faktur i na ich podstawie przyznał odszkodowanie w łącznej wysokości 11 358 zł. Podkreślił przy tym, iż dokonał oceny zgodności zakresu robót z opisem szkody i część pozycji zakwestionował w całości, a w części korekcie podlegał przedmiar do wielkości zgodnych z opisem. Jednocześnie poszkodowany nie nadesłał żadnych rachunków i faktur obejmujących koszt remontu według kosztorysu. Dlatego też stanowisko ubezpieczyciela nie uległo zmianie.

(pismo (...) z 18.09.2020 r., k. 9-10)

14. Szacowane koszty remontu niezbędnego do przywrócenia mieszkania nr (...) położonego w budynku przy ul. (...) w W. do stanu przed zalaniem wynoszą 23 948,34 zł brutto (22 174,39 zł netto).

(opinia biegłego, k. 112-122; opinia uzupełniająca, k. 165-169, ustna opinia uzupełniająca, k. 207v.)

Omówienie dowodów

15. Sąd oparł się na dowodach wymienionych powyżej. Ich wiarygodność nie budziła wątpliwości stron, a okoliczności faktyczne dotyczące zawarcia pomiędzy stronami umowy ubezpieczenia mieszkania, zaistnienia szkody i wypłaty części odszkodowania przez pozwanego nie były przedmiotem sporu między stronami. Sporne między stronami było

ustalenie kosztów remontu niezbędnego do przywrócenia mieszkania do stanu sprzed zalania z dnia 12 stycznia 2019 roku i ewentualnej dopłaty przez pozwanego do już wypłaconego kwoty odszkodowania. Z uwagi na konieczność zasięgnięcia wiadomości specjalnych Sąd powołał biegłego sądowego z zakresu budownictwa.

16. Pierwsza z opinii, sporządzona przez biegłego K. F., pozostawała w ocenie Sądu daleko niewystarczająca do dokonania ustaleń faktycznych w sprawie. Jego opinia ograniczyła się bowiem do cytowania treści aktów prawnych oraz przedstawienia metody kalkulacji kosztorysowej. Z treści opinii biegłego nie wynikało więc w jaki sposób biegły wyliczył wysokość kosztów jakie poniósłby powód przy próbie dokonania napraw potrzebnych do przywrócenia mieszkania sprzed stanu zalania, nie dokonując przy tym uprzednio oględzin tego mieszkania czy nie porównując już sporządzonych a dostarczonych przez strony kalkulacji kosztorysów naprawczych. Biegły nie przedstawił w sposób czytelny w jakim zakresie zakres prac przyjęty w wyliczeniach przedstawionych przez powoda lub pozwanego jest błędny. Z tego też względu Sąd uznał opinię biegłego F. za nieprzydatną i na tej podstawie dopuścił dowód z opinii innego biegłego z zakresu budownictwa, który w swojej opinii miał również uwzględnić fakt położenia lokalu w budynku wpisanym do Rejestru (...) (k. 96).

17. Drugi z powołanych biegłych, J. K., dokonał stosownych wyliczeń kosztów remontu mieszkania po zdarzeniu z 12 stycznia 2019 r. po przeanalizowaniu stosownych przepisów Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (OWU) łączących strony oraz na podstawie cen jednostkowych materiałów i robocizny według średniego poziomu cen w wysokim standardzie w województwie (...) (W.), obowiązujących w I kwartale 2022 r. Biegły po uprzednim dokonaniu oględzin mieszkania ustalił koszty remontu pierwotnie na kwotę 24 155,96 zł brutto. Kwota ta została ostatecznie zredukowana do wysokości 23 948,34 zł brutto w opinii uzupełniającej, która została dopuszczona przez Sąd w związku z uwagami wnoszonymi do opinii pierwotnej przez pozwanego. Zawyżona kwota wartości robót przedstawiona w pierwszej opinii wynikała z błędnego oznaczenia kosztów wymiany (demontażu i ponownego montażu) zlewozmywaka. Pozostałe uwagi zgłaszane przez pozwanego biegły uznał za bezzasadne.

18. Wobec dalszego kwestionowania opinii przez pozwanego, Sąd dopuścił dowód z ustnej opinii uzupełniającej biegłego. Jako, że strona pozwana nie pojawiła się na rozprawie w dniu 24 listopada 2022 r., biegły ograniczył się do podtrzymania dotychczasowych wniosków przedstawionych w poprzednich opiniach i odpowiedział na pytania zadane mu przez Sąd.

19. W ocenie Sądu opinie pisemne biegłego zostały sporządzone w sposób rzetelny, a biegły odpowiedział w nich ich na wszystkie pytanie zawarte w tezie dowodowej zgodnie ze zaleceniem Sądu. Przedstawione wnioski biegły potwierdził również w złożonej na rozprawie ustnej opinii uzupełniającej, którą Sąd również uznał za wiarygodną i przydatną dla sprawy. Zarzuty pozwanego przedstawione w piśmie z dnia 5 października 2022 r. uznać należy za subiektywne przekonanie strony, które nie podważa fachowości opinii biegłego (zwłaszcza, że biegły swoją opinię na temat pracochłonności prac, narzutów i utrudnień uzasadnił zarówno w opinii pisemnej, patrz k. 119-121, jak i na rozprawie).

Ocena prawna

20. Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Odpowiedzialność ubezpieczyciela

21. Zgodnie z art. 805 § 1 i § 2 pkt 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Przy ubezpieczeniu majątkowym świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, przy czym w myśl art. 824¹ § 1 k.c., o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody. Odszkodowanie

ma zasadniczo na celu naprawienie szkody wyrządzonej ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu w wyniku zajścia wypadku ubezpieczeniowego.

22. Odpowiedzialność ubezpieczyciela w niniejszej sprawie wynika z faktu zawarcia z powodem R. S. umowy ubezpieczenia, której przedmiotem jest lokal należący do poszkodowanego. Odpowiedzialność ta ma więc charakter umowny, tym samym wysokość szkody określa się w ramach swobody umów. Kwestię odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego regulowała zawarta między poszkodowanym a pozwanym umowa ubezpieczenia, na którą składały się polisa nr (...) oraz ogólne warunki ubezpieczeń (OWU) (...).

23. W niniejszej sprawie ubezpieczyciel nie kwestionował swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 12 stycznia 2019 r. W przeprowadzonym postępowaniu likwidacyjnym uznał odpowiedzialność za doznaną przez R. S. szkodę, poniesioną w związku z uszkodzeniem piecyka grzewczego, co konsekwencji doprowadziło do wycieku wody i zalania mieszkania. Wszystko to odbywało w czasie nieobecności poszkodowanego, który zamknął zawór z wodą natychmiast po przyjeździe do domu. Nie mógł więc skutecznie zapobiec wystąpieniu szkody. Tym samym ubezpieczyciel zdecydował się na wypłatę odszkodowania początkowo w kwocie 7 765,83 zł. Po zweryfikowaniu prywatnego kosztorysu przedwykonawczego przez powoda, ubezpieczyciel uznał jednak, że podlegająca naprawieniu szkoda po stronie powoda wyniosła łącznie 11 358 zł i taką też kwotę wypłacił na jego rzecz.

Wysokość odszkodowania

24. Ustalanie wysokości odszkodowania zostało uregulowane w postanowieniach zawartych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczeniowych (...).

25. W myśl § 15 ust. 1 OWU, wysokość odszkodowania (...) ustala w kwocie, która odpowiada wysokości poniesionej szkody, nie wyższej jednak niż suma ubezpieczenia wskazana w umowie ubezpieczenia, z uwzględnieniem limitów odpowiedzialności, o których mowa w § 5 ust. 2-3 oraz § 94 ust. 3. Wysokość odszkodowania (...) ustala dla mieszkania: a) w wartości rynkowej – w przypadku szkody całkowitej, stanowiącej takie naruszenie lub zniszczenie elementów konstrukcyjnych budynku, w którym znajduje się ubezpieczone mieszkanie, które uniemożliwia dalsze zamieszkiwanie lub powoduje unicestwienie tego mieszkania; b) w wartości nowej – w przypadku innego rodzaju szkód (§ 15 ust. 1 pkt 1).

26. Stosownie do treści § 16 ust. 1 OWU z zastrzeżeniem ust. 5 wysokość odszkodowania z tytułu ubezpieczenia domu ustalana jest na podstawie kosztorysu, który sporządziło (...): a) w eksperckim systemie kosztorysowania robót i obiektów budowlanych lub b) w oparciu o cenniki budowlane opracowane przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie budownictwa.

Z zastrzeżeniem ust. 5 w porozumieniu z ubezpieczonym (...) może ustalić wysokość odszkodowania na podstawie: 1) rachunków za odbudowę lub naprawę przedmiotu ubezpieczenia, które są potwierdzone a) kosztorysem powykonawczym, który sporządził podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy, zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych w budownictwie, które uwzględniają dotychczasową konstrukcję i wymiary mienia oraz standard wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów lub b) specyfikacją zakresu wykonanych robót, który sporządził podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy, jeżeli wysokość szkody przed uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego nie przekracza kwoty 10 000 zł lub 2) kosztorysu odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym (§ 16 ust. 2). Jak ustalono w § 16 ust. 3 OWU kosztorysy, o których mowa w ust. 2 (...) weryfikuje w zakresie zgodności ze stanem faktycznym: wysokości poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów przedmiotu ubezpieczenia, zakresu robót i użytych materiałów. W odniesieniu do kosztów naprawy powłok malarskich lub lakierniczych ścian, podłóg, sufitów i schodów, które znajdują się wewnątrz mieszkania lub budynku (...) nie uwzględnia stopnia zużycia technicznego (§ 16 ust. 4).

27. W myśl § 17 ust 1 i 2 OWU przy ustalaniu wysokości odszkodowania (...) uwzględnia wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym mieniu. Wysokość odszkodowania (...) ustala na podstawie cen z dnia jego ustalenia, za wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem za odbudowę lub naprawę potwierdzoną kosztorysem

powykonawczym lub specyfikacją zakresu wykonywanych robót lub udokumentowane kosztorysem odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym, o których mowa w § 16 ust. 2.

28. Wartość nowa według OWU (§ 2 pkt 127) stanowi zaś wartość odpowiadającą kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszono: w przypadku stałych elementów: wartość odpowiadająca kosztom naprawy lub odbudowy określona zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych, stosowanych w budownictwie z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardu wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki przy uwzględnieniu średnich cen obowiązujących na danych terenie oraz kosztów montażu.

29. Ustalenie wartości kosztów jakiego będzie wymagał remont w lokalu mieszkalnym należącym do powoda wskutek zalania w wyniku wycieku wody z grzejnika podczas nieobecności powoda w dniu 12 stycznia 2019 r., wymagało zasięgnięcia wiadomości specjalnych. Dlatego też Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu budownictwa.

30. Sąd w całości podzielił wnioski płynące z opinii biegłego sądowego J. K., który wskazał z jednej strony, iż kosztorys wykonany przez ubezpieczyciela, który stanowił podstawę wypłaty odszkodowania w toku postępowania likwidacyjnego w kwocie łącznej

11 358 zł, został sporządzony w oparciu o poziom cen z III kwartału 2018 r., chociaż szkoda została zgłoszona w dniu 14 stycznia 2019 r. i powinna uwzględniać ceny z tego okresu. W przypadku zaś kosztorysu przedwykonawczego sporządzonego przez powoda, to szereg robót w nich określonych nie było koniecznych do wykonania i słusznie nie zostały wzięte pod uwagę przez pozwanego przy wypłacie odszkodowania. Biegły w swojej opinii, sprecyzowanej co do wysokości kosztów w opinii uzupełniającej oraz po przeprowadzeniu oględzin lokalu mieszkalnego oszacował, iż wartość remontu wynosi ostatecznie 23 948,34 zł brutto (22 174,39 zł netto). Swoje ustalenia w tym zakresie przyjął po przeprowadzonej analizie postanowień OWU oraz na podstawie cen jednostkowych materiałów i robocizny według średniego poziomu cen w wysokim standardzie w województwie (...) (W.), obowiązujących w I kwartale 2022 r. (a więc na moment sporządzenia opinii, zgodnie z § 17 ust. 2 OWU). Na tej podstawie Sąd przyjął, iż wysokość kosztów określonych przez biegłego odzwierciedla w pełni przyjęte przez strony ustalenia zawarte w OWU i stanowi rzeczywistą kwotę kosztów naprawy lokalu należącego do powoda i przywrócenia go do stanu sprzed wypadku z dnia 12 stycznia 2019 r.

31. Warto dodać, że żadna z prac wymaganych do przywrócenia lokalu do stanu poprzedniego nie służyła przywróceniu lub nadaniu lokalowi zabytkowego charakteru. Nie zachodziły więc podstawy do ograniczenia wysokości odszkodowania na podstawie § 17 ust. 1 pkt 2 lit. a) OWU.

32. Stanowisko strony powodowej co do wysokości żądania zmieniało się w ciągu toczącego się postępowania sądowego. Mimo więc, iż pismo datowane na dzień 25 listopada 2022 r. zawierające częściowe cofnięcie powództwa zostało zwrócone, Sąd wziął jednak pod uwagę fakt to, iż pełnomocnik powoda na rozprawie w dniu 16 stycznia 2023 r. powołał się na jego treść, w którym zażądał zasądzenia na swoją rzecz kwoty 12 797,96 zł oraz cofnięcia powództwo co do kwoty 11 358 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie. Jego ostateczne stanowisko wyrażone na rozprawie sądowej stanowiło więc powtórzenie żądań określonych w piśmie z dnia 25 listopada 2022 r.

33. Wysokość szkody w majątku poszkodowanego na skutek zdarzenia z dnia 12 stycznia 2019 r., którą pozwany winien wyrównać, Sąd ustalił zaś na kwotę 23 948,34 zł. Z uwagi na to, że pozwany w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 11 358 zł winien z tego tytułu dopłacić powodowi kwotę 12 590,34 zł. Dlatego też powództwo wykraczające ponad tę kwotę podlegało oddaleniu.

Odsetki

34. Oddaleniu podlegało również żądania odsetkowe powoda wyrażone w treści pozwu. Powód wnosił bowiem o zasądzenie odsetek za opóźnienie od dnia 15 stycznia 2019 r. Zgodnie z treścią art. 817 k.c., należało przyjąć, iż ubezpieczyciel zobowiązany był do wypłaty odszkodowania w ciągu 30 dni od złożenia zawiadomienia o szkodzie, co

w niniejszej sprawie nastąpiło w dniu 14 stycznia 2019 r. (a więc wówczas pozwany pozostawałby w opóźnieniu od dnia 14 lutego 2019 r.). Już nawet na tej podstawie można bezsprzecznie stwierdzić, iż żądanie odsetek od dnia 15 stycznia 2019 r. pozostawało nieuzasadnione.

35. W przedmiotowej sprawie Sąd uznał, iż zasądzenie odsetek ustawowych od dnia 14 lutego 2019 r. byłoby nieuzasadnione. Okres od kiedy powodowi należne będą odsetki za opóźnienie od zasądzonej kwoty Sąd ustalił na dzień wyrokowania, tj. na dzień 16 stycznia 2023 r., a to z uwagi na to, że w sprawie upłynął dość długi upływ czasu od momentu wystąpienia zdarzenia (12 stycznia 2019 r.) do chwili sporządzania opinii przez biegłego (2022 r.), a w międzyczasie, co pozostaje okolicznością powszechnie znaną, doszło do istotnych zmian ekonomicznych i gospodarczych w Polsce, w tym do dość wysokiego wzrostu inflacji, co musiało mieć również przełożenie na wzrost kosztów materiałów budowlanych i robocizny. Argumentem za takim sposobem zasądzenia odsetek pozostawało również to, że biegły J. K. w swoich opiniach wskazywał na to, że wykreślenia jakie zastosował pozwany co kosztorysu przedwykonawczego sporządzonego na zlecenie powoda były w znacznym stopniu uzasadnione. Oznacza to, że pozwany odmawiając w 2019 r. zaspokojenia roszczenia zgłaszanego przez powoda jeszcze na podstawie tylko przedłożonego mu przedwykonawczego oszacowania nie działał bezprawnie, lecz miał wówczas uzasadnione powody do odmowy uwzględnienia żądania w pełnym zakresie. To, że powództwo ostatecznie zostało praktycznie w całości uwzględnione, wynika więc ze znacznego upływu czasu pomiędzy samym zdarzeniem a ustaleniem wartości odszkodowania, kiedy to z przyczyn opisanych powyżej roboty budowlane, których wykonanie konieczne było do usunięcia szkody w całości, były odpowiednio wyżej wyceniane. Zasądzenie odsetek ustawowych od dnia 14 lutego 2019 r. powodowałoby więc, że należne powodowi odszkodowanie zostałoby w pewnym sensie zwaloryzowane w dwójnasób – raz poprzez uwzględnienie cen z 2022 r., a dodatkowo poprzez zasądzenie odsetek od lutego 2019 r.

36. Odsetki zasądzono od kwoty wskazanej w pozwie. Ani w piśmie rozszerzającym powództwo, ani w piśmie z dnia 25 listopada 2022 r. (zwróconym, ale pełnomocnik powoda na rozprawie odwołał się do niego jako zawierającego jego stanowisko) nie wskazano bowiem, aby powód obok kwoty przekraczającej dotychczasowe żądanie domagał się zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie oraz od jakiego dnia powinny zostać zasądzone.

Cofnięcie powództwa

37. Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Umorzenie postępowania w zakresie skutecznie cofniętym powództwem wynika zaś z treści 355 § 1 k.p.c.

38. Pełnomocnik powoda na rozprawie w dniu 16 stycznia 2023 r. powtórzył treść żądania wyrażonego w treści pisma z dnia 25 listopada 2022 r., w którym cofnął powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia do kwoty 11 358 zł. W związku z powyższym Sąd umorzył postępowanie na podstawie art. 355 k.p.c. co do kwoty 11 358 zł, w tym bowiem zakresie powód cofnął skutecznie cofnął powództwo. Jako że wraz z cofnięciem powód zrzekł się roszczenia co do kwoty 11 358 zł w tym zakresie umorzenie postępowania nie wymagało uprzedniej zgody udzielonej przez pozwanego.

Koszty postępowania

39. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania Sąd oparł na art. 100 zd. 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Mając na uwadze przebieg postępowania i stanowisko wyrażone przez pełnomocnika powoda już po sporządzeniu (korzystnej dla strony) opinii biegłego, w której wysokość kosztów niezbędnych do przywrócenia lokalu powoda sprzed wystąpienia szkody biegły ustalił początkowo na kwotę 24 155,96 zł, Sąd nie zignorować faktu, że doszło do skutecznego rozszerzenia powództwa do tej kwoty, nawet jeśli wkrótce później, na rozprawie dnia 16 stycznia 2023 r., zostało ono w znacznej części cofnięte. W części, w jakiej powództwo zostało cofnięte, powód musiał zostać potraktowany jako strona przegrywająca sprawę, gdyż nie wystąpiły jakiegokolwiek okoliczności wskazujące na to, że rozszerzenie powództwa do kwoty 24 155,96 zł było celowe dla dochodzenia przez niego roszczeń. Przeciwnie, jak przyznał pełnomocnik powoda, rozszerzenie powództwa do tej kwoty nastąpiło omyłkowo.

40. Sąd nie znalazł też podstaw do odstąpienia od proporcjonalnego obciążenia powoda kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego lub zasądzenia zwrotu kosztów tylko na jego rzecz. Art. 102 k.p.c. odwołuje się do zasad słuszności (wypadków „szczególnie uzasadnionych”), a do kręgu okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek z art. 102 należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i będące „na zewnątrz” procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. Jako przykładowe okoliczności uzasadniające rozstrzygnięcie o kosztach na podstawie art. 102 k.p.c. wymienia się niesłuszne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie wywołujące koszty, oddalenie powództwa z powodu prekluzji procesowej albo na podstawie art. 5 k.c., precedensowy charakter sprawy, brak zawilości sprawy i nakładu pracy pełnomocnika (por. M. Manowska [w:] A. Adamczuk, P. Pruś, M. Radwan, M. Sieńko, E. Stefańska, M. Manowska, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Art. 1-477(16), LEX 2022, art. 102). Nie stanowi szczególnego wypadku sytuacja, w której strona składa oświadczenie o rozszerzeniu powództwa, a z faktu, że czyni to omyłkowo, zdała sobie sprawę dopiero po zarządzeniu doręczenia tego pisma stronie przeciwnej.

41. Z uwagi na powyższe Sąd ustalił, iż powód wygrał proces w 52 % (12 590,34 / 24 155,96). Na poniesione przez powoda koszty złożyły się: opłata sądowa od pozwu (750 zł), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł), opłata skarbową od rozszerzonego powództwa (458 zł) oraz koszty zastępstwa procesowego pełnomocnika będącego adwokatem (3 600 zł - na podstawie § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłaty za czynności adwokackie), łącznie 4 825 zł. Na koszty pozwanego złożyła się opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości (17 zł) oraz koszty zastępstwa procesowego pełnomocnika będącego radcą prawnym (3 600 zł - na podstawie § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłaty za czynności radców prawnych), łącznie 3 617 zł. Powód może domagać się 52 % z 4 825 zł, a pozwany - 48 % z 3 617 zł. Po kompensacji powyższych kwot (2 509 zł - 1 736,16 zł) do zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda pozostaje kwota 772,84 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie zgodnie z treścią art. 98 § 1¹ k.p.c.

42. Oprócz tego należało rozliczyć między stronami także koszty wynagrodzenia biegłego. Biegłemu J. K. z tytułu sporządzenia dwóch opinii pisemnych oraz złożenia na rozprawie ustnej opinii uzupełniającej wypłacono kwotę łącznie kwotę 4 041,68 zł (k. 141, 173, 216). Strony w stosunku, w jakim przegrały proces powinny zatem ponieść koszty sporządzenia tych opinii: powód: 1 940,01 zł (48% z 4 041,68 zł), a pozwany 2 101,67 zł (52% z 4 041,68 zł). Powód na poczet opinii biegłego uiszczył zaliczkę w wysokości 1 000 zł (k. 84). Pozostałe koszty zostały tymczasowo pokryte przez Skarb Państwa. Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, tytułem nieuiszczonych przez strony kosztów wynagrodzenia biegłego: od powoda kwotę 940,01 zł (1 940,01 – 1000 zł) oraz od pozwanego kwotę 2 101,67 zł.

43. Jednocześnie Sąd zwolnił strony z obowiązku pokrycia pozostałych wydatków uiszczonych tymczasowo przez Skarb Państwa w wysokości 1 627,07 zł (k. 84) przeznaczonych na poczet wynagrodzenia za opinię biegłego K. F., która w ocenie Sądu nie przedstawiała żadnej wartości dla sprawy i nie zawierała podstawowych, koniecznych elementów opinii biegłego sporządzanej na potrzeby postępowania cywilnego. Osobę biegłego ustalił Sąd, a nie strony, toteż zdaniem Sądu niesłuszne byłoby obciążanie stron kosztami związanymi ze sporządzeniem tak rażąco wadliwej opinii.

Zarządzenie:

(...)

(...)